

HT-NYTT

44. ÅRGANG

NR 2 2022

Følg oss på Facebook
og Instagram

Turen starter med

Haugesund Turistforening

HT-NYTT

Utgave 2, 2022

Utgitt desember 2022

Haugesund Turistforening

Strandgata 171 (Bytunet),

5525 Haugesund

Telefon: 52 71 53 11

Nettside: haugesund.dnt.no

E-post: haugesund@dnt.no

Åpningstider Tursenteret: Hverdager 10-15.30

ADMINISTRASJON:

Daglig leder

Tore Haugen

Tore.haugen@dnt.no

Leder prosjekt og teknisk drift

Rolf Svendsen

Rolf.svendsen@dnt.no

Aktivitets- og turansvarlig

Audhild Sannes

Audhild.sannes@dnt.no

Aktivitet barn og unge

Belinda Lid Gundersen

Belinda.gundersen@dnt.no

Kommunikasjon og kundeservice

Lotte Størksen

Lotte.storksen@dnt.no

Sandra Emilie Brynjelsen (vikariat)

sandra.brynjelsen@dnt.no

Redaksjon HT-nytt:

Lotte Størksen

Per Qvale

Knut Lund Jacobsen

Silje Rødeseike

Sauda Turlag: Bjarne Bertelsen

Etne Turlag: Evy Hetland Hus

Vindafjord Turlag: Per Fatland

KONTINGENTSATSER 2023

Familiemedlemskap	1.360,-
Hovedmedlem (26-66 år)	760,-
Ungdom (13-25 år)	335,-
Honnør (67 år og oppover)	595,-
Barnas Turlag (0-12 år)	140,-
Husstandsmedlem	415,-

GI ET MEDLEMSKAP I GAVE!

I tillegg til medlemskap
for ett år, har vi også:

Barnas Turlag:

Medlemskap til og
med barnet er 12 år. 1.200,-

Jubileum:

Hovedmedlemskap i 10 år. 7.600,-

Livsvarig medlemskap:

Hovedmedlemskap x 25. 19.000,-

dnt.no/medlem

STYRET, HAUGESUND TURISTFORENING:

Lars Johann Milje, styreleder

Inge Kallevik Haavik

Rolf Børseth

Geir Kvassheim

Arvid Helgesen

Eli Severinsen

Anita Sælevik

Arne Mo, varamedlem

Silje Rødeseike, varamedlem

LEDERE KOMITÉER 2022:

Hyttedrift: Jostein Haavik

Driftskomite Olalia Fjellstove: Harald Selsås

Sti- og vardekomité: Geir Kvassheim

Sauabrehytta: Anders Nordeide

Simlebu: Britt Rameckers

Sandvasshytta: Stein Ove Bjelland

Blomstølen: Hildur Grainger

Storavassbu: Evy Hetland Hus

Løkjelsvatnhytta: Jarle Ræstad

Olalia: Helge Waage

Flokehyttene: Harald Selsås

Nordvikgården: Arvid Helgesen

Villa Vibrandsøy: Torunn Alnes

Geitungen fyr: Karl Andreas Knutsen

Olalia Fjellstove hyttevertkomité: Anne Smistad Flemmen

Husstyret: Kaare Haavik

Barnas Turlag Haugesund: Maria Louise Bordvik

Barnas Turlag Sveio: Mona Eikemo

Barnas Turlag Vindafjord: Tina Mari Einem Heggen

Barnas Turlag Tysvær: Jan Terje Mørk

Barnas Turlag Karmøy: Hanne Jamieson

DNT ung Haugesund: Ebba Lothe og Frida Oline Steinsnes Nypan

Turkomiteen: Audhild Sannes

Seniorgruppa: Anne Margrethe Utne-Reitan

Folkehelse: Inger Anne Drevland

Arrangementskomité: Jarle Ræstad

Naturvernkomité: Karl Andreas Knutsen

Hedersmerkekomité: Karl Andreas Knutsen

Innstillingskomité: Sven Oscar Larsen

Turen starter med

Foto forside:
Knut Lund Jacobsen

INNHold

LEDER	4
SPELHUSTOPPEN	6
PROSJEKTER PÅ GANG	9
LITT AV HVERT FRA 2022	10
KOM DEG UT-DAGEN MED REKORDOPPMØTE	12
RUNDTUR I BJØNNDALEN	14
TURBOKLUBB – NYTT FRITIDSTILBUD	16
HISTORIEN OM HYTTENE: SANDVASSHYTTA	18
ÅPNING AV DAGSTURHYTTE PÅ VIBRANDSØY	22
SENIORGRUPPA	24
LEDERFORUM PÅ OLALIA	25
DNT UNG SITT 2022	26
VÅRE HYTTER	28
FLERE NYE STIER PÅ RYVARDEN	30
DUGNAD SOM SPRÅKPRAKSIS	32
NYTT VERKTØY FOR FRIVILLIGHETEN	33
SKITURTIPS FRA OLALIA	34

Her kommer et dikt som sier «Det er mykje god kvile i å gå» Jeg håper at mange av Turistforeningens medlemmer kjenner seg igjen? Oddbjørg Vestrheim har skrevet det i sin samling «Mot Målet». Mvh Anne Rees Halvorsen

DIKT

GÅGAL?

Asfalt og grus og
stiar
gamle skogsvegar
med fuktig mose på
steg for steg går du
på metervis, kilometervis
og til slutt i mange mil
dag etter veke etter år
Kvifor? spør dei

Er du gågal?
Eller skal du nå eit mål?
Eit mål? Nei.
Viss ikkje stega, alle desse stega
er eit mål i seg sjølv
Det er mykje god kvile
i å gå.

Oddbjørg Vestrheim

Seniortur til Stovegolvet. Foto: Anne Rees Halvorsen

HEI ALLE SAMMEN!

Nå har vi snart lagt bak oss året 2022, og jeg tror vi alle er spente på hva året 2023 vil bringe oss. Som mennesker og medmennesker må vi nok regne med både motgang, medgang, sorg og gleder i det nye året også. Det er jo bare slik det er å leve. Selv om noen av disse tingene kan være vanskelige å takle, kommer vi oss som regel alltid velberget, og til dels styrket, ut av også det vanskelige.

Meningsmålinger i Norge viser at vi i løpet av 2022 har fått et nytt trendord. Ordet er BEKYMRET. Dette er kanskje ikke så rart. For når en da følger opp med spørsmål om hva folk er bekymret for, viser det seg at vi er bekymret for freden i verden og krigen i Ukraina, for renteheving og økonomi og for strøm- og matvarepriser. Ja, det har skjedd en del vanskelige ting også, i 2022.

Vi som jobber med å utvikle Haugesund Turistforening for fremtiden, tenker også på hva fremtiden vil bringe. Vi prøver å følge med på trender i samfunnet og ikke minst spesifikt i spørsmål knyttet til natur og friluftsliv. Vi prøver å lytte til våre medlemmer, hva de har av ønsker og behov.

Til å hjelpe oss med å få svar prøver vi å få til dialoger gjennom arrangementer som medlemsmøter, årsmøter, ledermøter og gruppemøter. Vi har også årlig spørreundersøkelse blant våre medlemmer, for å få svar på mye av det vi lurer på. Målet vårt er å skape et rikt og godt sosialt fellesskap, der det å ta vare på hverandre alltid må stå i fokus. Vi vil prøve å gjøre Turistforeningen til en spennende

og attraktiv forening for hele landets befolkning. Og skal vi klare det, må vi lytte til medlemmers meninger, og se på hvordan samfunnet er sammensatt. Vi er for eksempel blitt en god mix av forskjellig etnisiteter i Norge. Men har vi i HT klart å speile dette i vår forening?

Gjennom DNT sentralt, legger vi medlemsforeninger forskjellige felles strategiplaner for fremtiden. Planer som vi håper og tror skal ruste oss og gjøre oss til en god sosial arena som tar vare på medmennesket og i tillegg gjør oss som forening til et klart førstevalg for alle tur- og naturelskende mennesker, uansett etnisk bakgrunn.

Vi har blant annet utarbeidet en Handlingsplan for mangfold og inkludering. Med denne planen har vi et håp om at den skal gi oss en god og styrket fremtid for mangfold og integrering, for medlemsvekst og ikke minst som en medmenneskelig god sosial plattform for alle som ønsker å være med. Om vi i HT skal klare å speile samfunnet vi lever i, må vårt mål være at 20 % av våre medlemmer i styrer, komiteer og i foreningen generelt, skal ha en annen etnisk bakgrunn enn norsk. I Rogaland er nemlig nå 20 % av befolkningen av en annen etnisk bakgrunn, og denne andelen er stigende. Pr dato har vi i HT omtrent 0,01 % medlemmer med en annen etnisitet. Dette viser at vi ikke har klart å gjenspeile samfunnet vi lever i, og at vi har en jobb å gjøre her. Vi har nå så smått begynt å arbeide med dette. Vi har startet med det vi har valgt å kalle Dugnad som språkpraksis. Tanken er at nye landsmenn

Lars Johann Milje er styreleder i Haugesund Turistforening.

skal få norsk språkpraksis gjennom dugnadsarbeid i Haugesund Turistforening, og samtidig lære foreningen og DNT å kjenne. Det er og et håp om at de vil bli glade i foreningen og medmenneskene her, og at de etter hvert vil engasjere seg i komiteer og styrer, og finne gleden med friluftslivet. Mitt håp og ønske er at alle våre tillitsvalgte vil ta godt imot dem, slik at de vil føle seg velkommen og etter hvert hjemme i Haugesund Turistforening.

Jeg vil til slutt også nytte anledningen til å si TUSEN TAKK FOR INNSATSEN i 2022 til dere alle sammen. Det varmer et HT-hjerte å se all den innsats som legges ned i vår forening. Hvert bidrag er viktig, enten det er stort eller litt mindre. Enhver må få bidra etter tid og evne.

Helt til slutt vil jeg og nytte anledningen til å ønske dere alle en riktig god jule- og nyttårshøytid, med håp om at dere alle får et godt år i 2023.

Med hilsen

Lars Johann Milje

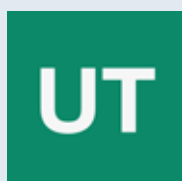
dnt.no/medlem

NYTTIGE APPER

UT

Finn din tur blant tusenvis av turforslag og hytter i hele Norge. Skal du bestille overnatting, søker du opp hytta på UT. I UT-kartet kan du se merkede sommerstier eller vinterløyper og finne rutebeskrivelser, turforslag, hytter og spennende turmål. Kanskje finner du en ny sti i nærheten av der du bor?

Se UT.no eller bruk appen UT

DNT Medlem

Last ned medlemsbevis som app til din telefon. På Min side fra dnt.no finner du alltid informasjon om status på ditt medlemskap og kan gjøre endringer.

DNT hyttebetaling

Med appen DNT hyttebetaling kan du enkelt betale for proviantuttak og overnatting på hyttene våre, om du ikke har forhåndsbestilt seng eller rom. Skriv inn protokollnummeret og legg varene i handlevogna. Betal når du har dekning. God tur!

Tekst og foto: Per Qvale

SPELHUS- TOPPEN

BAKGRUNN

Aktieselskapet Saudefaldene ble stiftet i 1913 for å bygge og drive kraftverk. Selskapet fikk hånd om fallrettene i Storelvvassdraget i Saudaområdet. Vassdraget er 45 kilometer langt og har en høydeforskjell på ca 1.200 meter.

Saudefaldene fikk den 30. juni 1914 konsesjon for 65 år. Etter dette skulle anlegget tilfalle staten uten vederlag.

I desember 1914 inngikk Saudefaldene avtale om levering av strøm med Electric Furnace Products Company Ltd., som var et datterselskap av Union Carbide Corporation. Electric Furnace Products Company Ltd. etablerte elektrokjemiske og metallurgiske fabrikker i Sauda, med elektrisk kraft fra Saudefaldene.

Selskapet ble i 1925 oppkjøpt av Union Carbide. Etter hjemfall til staten v/Statkraft av de tre første kraftstasjonene i 1979, ble Saudefaldene sammen med Union Carbides fabrikk i Sauda overtatt av Elkem ASA. Saudefaldene leier i dag kraftverkene tilbake fra Statkraft.

Ventilhuset.

Skinnegangen mellom
Spelhusstoppen og Dalvatnet.

Demningen i sørenden av Dalvatnet.

Den nedlagte kraftstasjonen Sauda I.

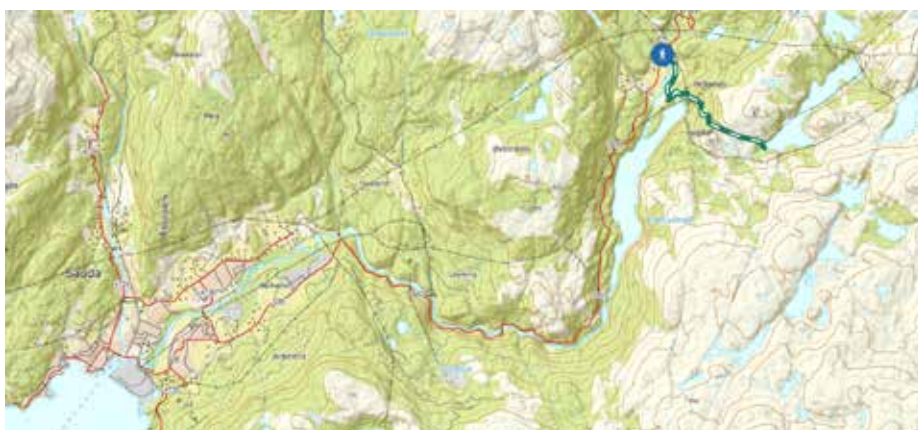
KRAFTUTBYGGING

Kraftutbyggingen i Sauda/Hellandsbygd var et meget omfattende prosjekt. Det måtte bygges kaianlegg i Sauda, vegen til Hellandsbygd måtte bygges om og utbedres og det måtte bygges ferge til transport over Storlivatnet i Hellandsbygd. Fra Storlivatnet ble det bygget taubane og trallebane til Dalvatnet, Førstavatnet og Holmavatnet.

I tillegg ble det bygget permanente boliger i både Hellandsbygd og Sauda, og dessuten mannskapsbrakker både i dalen og i fjellet. Også vanntunneler i fjellet og kraftverk måtte bygges.

Problemene sto i kø under anleggsarbeidet, som startet i 1915. Det var vanskelig å skaffe nok arbeidsfolk, det var flere tilspissede arbeidskonflikter, harde snøvintre og flere store flommer skapte vanskeligheter for arbeidet. Som om ikke dette var nok, var det i en periode problemer med å skaffe nok mat, og man fikk også føling med pandemien «spanske-syken» i 1918.

Dalvatndemningen ble bygd i tida 1915 - 1919. Kraftstasjonen Sauda I ved Storlivatnet i Hellandsbygd er det eldste kraftverket i Saudaområdet. Det ble satt i drift i 1919. Kraftverket hadde fem

Skjermbilde fra ut.no.

peltonturbiner som hver var på 6,6 MW, og det hadde en årlig produksjon på ca 200 GWh. Det var i drift til 2008.

Utbyggingen endret Hellandsbygd fra å være en jordbruksbygd til å bli et industrisamfunn.

SPELHUSET OG SPELHUSTOPPEN

Som nevnt ble det laget taubane og trallebane fra kraftstasjonen Sauda I ved Storlivatnet til Dalvatn. Taubanen ble i hovedsak brukt til å frakte utstyr til damanleggene ved Holmavatn, Svartavatn og Dalvatn, mens trallebanen også fraktet mannskap.

Første etappe for trallebanen var fra

Storlivatnet og opp til Spelhustoppen. Her er det et «spelhus» med drivverk for å trekke vognen opp trallebanen. Spelhuset står der fortsatt, med drivverket intakt. Det var i drift til 1981, og det er nå restaurert av Saudefaldene. Et annet spel/drivverk sto inne ved dammen på Dalvatn. Dette dro vogna det siste stykket innover til demningen.

Det ble laget et signalsystem mellom kraftverket og Spelhuset, slik at trallebaneføreren i Spelhuset visste når banen skulle startes og stoppes.

TUREN TIL SPELHUSTOPPEN

Det går sti bratt fra Hellandsbygd og opp til Spelhustoppen. Denne ble brukt til å

Trallevogn.

Spelhuset.

Stien opp til Spelhustoppen.

KILDER

- ♦ Informasjonstavler satt opp av Saudefaldene
- ♦ Lokalhistoriewiki.no
- ♦ Sandvik, Arvid. Saudakraft i femti år. Aktielselskabet Saudefaldene 1913-1963. 1963
- ♦ Store norske leksikon
- ♦ Vasskrafta.no

Se turforslaget og
kart på UT.no

frakte folk og utstyr til fjells. Stien til Spelhustoppen blir i dag mye brukt til turer. Turen opp er bratt, men forholdsvis kort.

Stien starter fra koplingsstasjonen, som er den bygningen som ligger høyest. Den er godt opparbeidet, umerket, men skiltet. Det er også satt opp informasjonsskilt både langs kjørevegen, langs stien og ved Spelhuset. Vi ser rester etter den gamle taubanen. Skinnegangen til trallebanen er stort sett intakt, og vi passerer denne flere ganger oppover lia.

Et stykke før vi når toppen går vi forbi ventilhuset. Det skulle stenge og tilføre vann ned til kraftstasjonen. Rørgata går inn

i fjellet nær ventilhuset og opp til Dalvatn. På toppen av rørgata var det et «mannhåll» som ble åpnet for inspeksjon av rørgata.

Vi ser også en del murer etter brakker som ble brukt til å oppbevare utstyr. Det ble laget ei lysgate fra Sauda 1 til Spelhustoppen ble brukt som «arbeidsløs».

Fra Spelhustoppen kan vi følge skinnegangen videre innover til demningen i Dalvatn. Vi kan også gå videre langs Dalvatnet til Dalvatn kraftstasjon på andre sida av vatnet.

For den som liker å kombinere tur og kulturhistorie, er turen til Spelhustoppen å anbefale.

KLATREJUNGEL PÅ OLALIA

Det planlegges en aktivitetsløype som skal være tilgjengelig for alle, og som vi håper pirrer nysgjerrigheten og bidrar til økt aktivitet ute i friluft. Dette prosjektet vil være attraktivt for de som overnatter på Olalia, og for de som bor

i nærheten og bruker stedet til dagstur. Dette nye aktivitetstilbudet vil by på spennende opplevelser for alle aldersgrupper, for enkeltpersoner, familier, skoleklasser, foreninger, og andre grupper som ønsker aktiviteter med natu-

ren i fokus. Klatreparken legger opp til inkluderende aktiviteter, med formål fysisk mestring, motorikk og problemløsning, naturopplevelser og fellesskap. Prosjektet vil være ferdig i løpet av våren 2023.

GRØNN ENERGI - NORDVIKGÅRDEN

I 2021 ble det besluttet at Haugesund Turistforening skulle delta i Haugaland Kraft sitt prosjekt «Utsira Levende Testsenter for Grønn Energi». Prosjektet vil etablere et Mikronett for Nordviggården, med lokal fornybar produksjon av energi samt batteri (11kWh) for lagring og et smart styresystem. I utgangspunktet ble vi forespeilet en løsning med kraft fra både solceller og vind, men underveis i prosjektet har det blitt avdekket at vindturbin av ulike årsaker ikke er hensiktsmessig.

For å få full effekt av prosjektet har vi da valgt å benytte oss av en opsjon med solceller på begge sider av tak på (uthuset). Dette vil gi en effekt på til sammen 14,4 kWp.

Med dette prosjektet viser vi at HT tar energikrisen og bærekraft på alvor.

Foto: Monika Nutz

LITT AV HVERT FRA 2022

GRØNN FREDAG

Samme dag som «Black Friday» arrangerte DNT ung Haugesund, tradisjonen tro, Grønn fredag! Bruktmarked for friluftstøy- og utstyr.

TURBOTRÅKK

TurboTråkk er en nasjonal turdag for barnehager i hele Norge. 30. august var 9 barnehager på Haugalandet med. Som premie etter bildekonkurranse, fikk to av barnehagene besøk av Barnas Turlags maskot Turbo i etterkant. Det slo godt an!

“RUNDT BÅLET”

Vi var #sammenpåBYtur med Haugesund Husflidlag lørdag 7. mai. Utenfor HT-huset på Bytunet var det fikselaug, brukthandel, spikking og lagning av Libapizza på bål.

OPPTUR

OPPTUR ble arrangert første gang i 2006 med rundt 6000 deltakere. I år ble den nasjonale turdagen arrangert for 15. gang med over 20 000 påmeldte elever. 266 skoler over hele landet deltar. 4. mai sendte Haugesund Turistforening 1000 åttendeklassinger, fordelt på 13 skoler i hele distriktet, ut på tur.

I Haugesund og Tysvær kommune går turen i Djupadalen og rundt til Tjelltjørna, via Svartups og Orkjå. På Karmøy går elever i Karmøymarkå, fra Stangeland til Åkra. Vikedal og Skjold går fra Skjold skole og opp til Valåsen og Sølåsen. I Ølen går de fra skolen og opp til blant annet Varden.

LANDSMØTE

10.-12. juni var Haugesund Turistforening vertskap for Den Norske Turistforening (DNT) sitt landsmøte. Gode dager på Quality Hotel Maritim, og vi fikk vist gjestene byen og åpning av Villa Vibrandsøy. Tusen takk til alle frivillige som bidro til arrangementet!

PLANLEGGING AV TURPROGRAMMET 2023

Som en kick-start på planleggingen av turprogrammet 2023, var over tjue turledere på Villa Vibrandsøy for idé-dugnad! Etter felles middag var det stor aktivitet – det er bare å glede seg til nytt tur-år!

FRIVILLIGHETENS ÅR-MARKERING

2022 er Frivillighetens år og vi i Haugesund Turistforening ville takke alle våre frivillige og inviterte til kino i september. Her fikk de frivillige en gave og hilsener fra styreleder, samt digital hilsen fra generalsekretæren i DNT, Dag Terje Klarp Solvang. Flott sanginnslag fra Handelsstanden Sangforening, før det var filmvisning av filmen «Edie». Takk til alle våre frivillige som bryr seg og bidrar til at Haugesund Turistforening har et flott tilbud til folket!

FRILUFTSLIVETS DAG

Friluftslivets dag / Kom deg ut-dagen 2022 ble arrangert i Djupdalen for 16. gang, i et fantastisk vær 3. september. Takk til alle organisasjonene og deres frivillige som sørget for mange kjekke aktiviteter!

Norsk Folkehjelp, Haugaland Sopp- og nyttevekstforening, Haugaland Klatrelag, HIL Orientering, Friluftsrådet Vest, Haugesund Kajakklubb, Haugesund og Omegn Jeger og Fiskerforening, Speideren i Haugesund, Frilager Haugalandet, Haugesund Turistforening og Barnas Turlag Haugesund.

#UTESOMMER MED DNT PÅ VIBRANDSØY

I sommer arrangerte Haugesund Turistforening to uker med aktiviteter for barn i alderen 6 år til 11 år på Vibrandsøy. Et sommerferietilbud som ble ledet av DNT ung-ungdommene. Her har barna kost seg sammen, laget leir, fisket krabbe, laget mat på primus, hatt leker og mye mer. Totalt 30 barn fikk en opplevelsrik start på sommerferien. Takk til Gjensidigestiftelsen for støtten til dette!

Tekst og foto: Renate Helle Rokås, Sauda Turlag

KOM DEG UT-DAGEN MED REKORDOPPMØTE

Minst 220 små og store møtte opp da Sauda Turlag arrangerte Kom deg ut-dagen i nydelig høstvær søndag 3. september. Dette må være ny rekord, noe som selvsagt er utrolig gøy!

Andedammen er blitt et kjempefint område til glede for alle i Sauda, takket være de flotte ildsjelene i Andedammens venner. Med idyll i bøttevis og enkel adkomst for alle var det et supert sted for Kom deg ut-dagen, og med nydelig høstvær som bakteppe ble det et fabelaktig arrangement.

De fremmøtte kunne blant annet gjette antall baller i en stor balje og teste kunnskapen i to ulike quiz-løyper. En hadde spørsmål knyttet til dyr og ting rundt Andedammen og en litt lengre løype hadde generelle friluftsspørsmål. Å teste kaste-arm og treffsikkerhet i erteposespill/corn hole var veldig populært, og det samme var andeløpene. I mangel på badeender hadde vi en liten samling ulike badedyr, og det var mye hoing

og latter mens barna heiet på hver sitt dyr nedover bekken. Tross en ganske smart nettingfelle i enden klarte haien å svømme forbi, så om noen oppdager en hai i Andedammen kan vi betrygge alle med at det er av den ufarlige sorten! I forkant av premieutdelingen var det også en liten eventyrstund, til stor glede for tilhørerne.

Tradisjonen tro var det mye godt å spise, med utdeling av grillpølser, nydelig bakverk og masse frukt sponset av Kiwi Sauda. Barna kunne også grille sitt eget pinnebrød med grillpinnen de fikk da de kom, og det var til tider kø rundt bålet. Flere voksne fikk teste bålcaffe for første gang, og til barna var det saft.

Tusen takk til alle dere som møtte opp, det er en fryd å gjennomføre

arrangement med så mange blide mennesker! Og til våre fantastiske frivillige som stod på og gjorde dette til en suksess, tusen takk, vi hadde ikke klart det uten dere!

Tekst: Knut Lund Jacobsen

RUNDTUR I BJØNNDALEN

28. august var vi 11 personer på flott søndagstur til Bjørndalen (Bjørndalen på dialekt) fra Vikedalsdalen/Fjellgardsvatnet. Per Fatland og Lena Stølås ledet turen. De ledet ikke bare oss trygt i terrenget på turen, men Per bidro også med mye interessant lokalhistorie fra området. Været var med oss denne siste søndagen i august, det var sol fra skyfri himmel og fin temperatur. Turen har vært satt opp på programmet de siste årene, men har dessverre blitt avlyst grunnet regnvær og stor vannføring i elvene. Det er nemlig en elv på turen som må krysses hvor det ikke er bro og denne kryssingen kan være utfordrende om det har regnet mye. Denne dagen gikk denne kryssingen fint da været hadde vært relativt tørt den siste tiden og vannføringen var ikke så stor.

Vi startet turen fra innerst i Fjellgardsvatnet en liten kilometer før man kommer til Roaldkvam. Det er en liten parkeringsplass på høyre side av vegen ved et rødt naust. Her fulgte vi merket sti oppover mot Sjurstølen, i lett kupert terreng med noen stigninger. Her passet det å ta turens første pause og en matbit.

Sjurstølen er en gård som ble fraflyttet i 1918 da eieren Søren Stølen døde. Han bodde på gården hele sitt liv sammen med sine to søstre.

Bjørndalen var en sentral dal i tidligere tider, med bosetning og gårder flere steder. Fra øst kom man opp fra Suldal/Tysseland, fra nord Svandalen i Sauda, fra vest Litledalen i Etne og fra Vikedalsdalen. Det var en overkommelig dagsmarsj fra alle kanter.

Etter en god pause i solveggen her gikk turen videre oppover til Søre Bjørndalen. Sorelva måtte krysses, uten bro, men det gikk helt fint uten større utfordringer.

I Søre Bjørndalen var det bosetning fram til slut-

ten av 1700-tallet. Gården ligger på ca. 450 meters høyde. Gården hadde gode jordvidder og gårdbrukerne levde av fehandel, dyreavl og det som fjellet ellers gav. Gården hadde også en husmannsplass, og i de siste hundreåra er stedet brukt som stølssted og fritidsbruk. Gården har hatt flere forskjellige eiere, både fra Vindafjord og Etne. Eiendommen var interessant å ha på grunn av mye ferdsel gjennom dalen samt gode beiteforhold for dyra.

Vi tok en god pause også her. Per hadde mye å fortelle om tidligere tider. Gården ligger rett under Bjørndalsnuten som ligger på 1016 meters høyde. Toppen er det høyeste fjellet i Vindafjord kommune. Det går greit å ta seg opp til nuten, det er godt merket, men det er mye stigning. Det er fin utsikt til nuten fra området. Toppur ble det ikke denne gang.

Vi gikk nå videre mot Nore Bjørndalen som også var bosatt til utpå 1800-tallet. Vår tur gikk ikke helt inn i Nore Bjørndalen, men nesten til Prestabotn. Her er det kort vei over til kraftutbyggingen og alle anleggsveiene inn i fjellet fra Litledalen i Etne.

Gården hadde hovedsakelig eiere fra Etne, da det fra Etne var lettest tilkomst. Etter gårdsdriften tok slutt har det også her vært stølsdrift og fritidsbruk.

Turen gikk nå videre nedover mot utgangspunktet igjen, men på motsatt side (nordsiden) av dalen enn vi gikk opp. Vi går nå nedover til neste gårdsbruk, Bjørnstien. Dette er en tidligere husmannsplass under Roaldkvam, innerste gården i Fjellgardsgrenda. Gården var bosatt fra i hvert fall midten av 1600-tallet og fram til 1905. Gården var fra slutten av 1700-tallet bosatt av såkalte «austmenn», folk som kom fra fjellet over Haukeli og slo seg ned her. Slekta ble værende i tre

generasjoner, og etter de overtok andre, men etter 1905 har det ikke vært fast bosetting her. Det er ei stor steinur i nærheten av Bjønstien som lager huler og hellere innover. En av hulene har fått navnet Madsastova, etter Mads som på 1700-tallet bodde der en hel vinter med familien sin etter at huset hans brant ned.

Huset som står her nå, er bygd opp igjen flere ganger, sist på 80-tallet etter at ildsjeler i Vikedal har reist det på nytt. Plassen er et populært turmål i kommunen.

Nå var det ikke langt igjen ned til veien ved Fjellgardsvatnet og vi kommer etter hvert innpå god skogsveg.

Vi var alle enige om at dette var en flott tur på en

fantastisk dag! Vi tok oss god tid og brukte ca. 8 timer inkludert pauser. Turen er ikke så veldig lang og tung, så den kan nok gjøres unna på noe kortere tid. Stien opp på sørsiden av dalen er godt T-merket, på nordsiden av dalen er det merket med nøddlinger, og etter hvert kommer en inn på god sti.

Fra vi nådde asfalten innerst i Fjellgardsvatnet var det ca. 500 meter langs bilveien tilbake der vi hadde parkert bilene og start for turen var.

Takk for turen til gode turledere, Per Fatland og Lena Stølås!

TURBOKLUBB

NYTT FRITIDSTILBUD

Haugesund Turistforening startet i høst opp "Turboklubb" for 1–12-åringer på Haugalandet. Dette er et lavterskeltilbud som passer for alle og er en ukentlig fritidsaktivitet i nærmiljøet.

Turboklubbene startet som et lokalt initiativ i noen av DNTs medlemsforeninger. Takket være midler fra Kavlifondet skal nå en lang rekke Turboklubber startes i ulike deler av landet.

– Turboklubben er et familievennlig, naturvennlig, inkluderende, regelmessig friluftstilbud gjennom Barnas Turlag. Turboklubben skal oppleves som noe man «går på» slik som andre fritidsaktiviteter. Her er det enkle friluftaktiviteter utendørs, og foreldre/foresatte er med på aktiviteten, forteller Belinda Lid Gundersen i Haugesund Turistforening.

På Haugalandet har vi fått noen engasjerte foreldre som har startet Turboklubb på Vormedal og i Djupadalen. Disse klubbene ble fort fylt opp og vi ser et behov om å få flere frivillige som kan starte nye klubber eller bli med som ledere.

– Dette er et lavterskeltilbud som passer for alle, så her er det bare å bli med! Vi vet at enkle naturopplevelser og lek utendørs gir stor mestringfølelse. Her kan vi gi barna turglede, moro i hverdagen og ferdigheter som de har med seg resten av livet, sier Belinda Lid Gundersen.

Hun mener at lavterskel fritidstilbud er viktigere enn noen gang, både fordi barn leker mindre ute enn før og fordi trangere familieøkonomi vil gi mindre rom til kostbare fritidsaktiviteter.

ØNSKER FLERE FRIVILLIGE

– Har du egne barn og er vant til å dra på tur, eller ønsker du å skape noe positivt for barn og familier i ditt nærmiljø? Da håper jeg du tar kontakt med oss. Sammen kan vi sørge for at det blir flere Turboklubber! Det er ikke mye som kreves og man kan gå flere sammen. Dette skal vi gjøre sammen til glede for mange.

Kontaktinfo: Belinda Lid Gundersen,
tlf.: 971 75 774 , belinda.gundersen@dnt.no

Foto: Hege Mikkelsen Stensland

Foto: Jenny Marie Vaage

Foto: Jenny Marie Vaage

HAUGALAND KRAFT

Kraftige inntrykk

Turen opp var slitsom, men verdt hvert eneste skritt. Din egen kraft har tatt deg hit, høyt over verden og med solen i ryggen. Slike øyeblikk gir ny kraft til kropp og sjel. Haugaland Kraft er stolt over å støtte Haugesund Turistforening. Noe som bidrar til å gjøre naturen tilgjengelig for oss alle.

Vi ønsker alle haugalendinger en god tur!

Tekst: Per Qvale

HISTORIEN OM HYTTENE

SANDVASSHYTTA

Sandvasshytta i dag.

Sandvasshytta, trolig på 60-tallet.

BAKGRUNN

Haugesund Turistforening ble stiftet i 1925. Samme år begynte styret arbeidet med å skaffe overnattingsplass for foreningens medlemmer når de var på tur. I første omgang undersøkte man mulighetene for leie av stølshus, men alt på generalforsamlingen i 1926 ble det enighet om å få bygget ei hytte så raskt det lot seg gjøre. Da det i de trange 1920-årene var problemer med å skaffe penger til hyttebygging, leide foreningen i første omgang Staurskarstølen og Forvasstølen, som ligger i nærheten av dagens Olalia.

Men hytteplanene var ikke lagt bort. Etter hvert ble området Vaula – Sandvatnet i Etnefjellene utpekt som mest aktuelt for ei hytte. Det var mange støler å leie i de ytre Etnefjellene, slik at overnattingsbehovet der kunne dekkes. Men ei gjennomgangs-hytte i de indre Etnefjellene var sterkt ønskelig.

HYTTA BYGGES

På ekstraordinær generalforsamling den 3.12.1929 ble det vedtatt å bygge hytte. Diskusjonen på møtet gikk i hovedsak på størrelsen av hytta. Vedtaket gikk ut på å bygge ei hytte på 5 x 4,10 meter med plass til 12 personer, åtte i første etasje og fire på loftet. Mindretallet ville bygge ei større hytte, slik at bl.a. damer og herrer slapp å måtte overnatte i samme rom.

I påsken 1930 var fem av styrets medlemmer på befarings og kom til at hytta måtte ligge på et lite nes i nordre enden av Sandvatnet. Haugesund kommune var grunneier, og tomte-spørsmålet var ikke noe problem.

Sandvasshytta kom på kr. 2.877,46. Overnattingsprisene var på kr. 1,- pr døgn for medlemmer og det doble for ikke-medlemmer.

Innvielsen av HTs første hytte skjedde den 3.8.1930. I alt 70 personer deltok i innvielsesfesten. Det regnet under hele innvielsesfesten, og trengselen i hytta var stor. Men ifølge avis-referatene gikk alt fint.

BRUKEN AV HYTTA

En måned etter at hytta var tatt i bruk, ble der rapportert om 50 besøkende. I 1933 ble hytta utvidet med en sval på 2,5 x 5 m.

Tyskerne tok Sandvasshytta i bruk under krigen. «Etter okkupasjonen var hytta i en sørgelig forfatning», skriver Aslaug Monclair i Haugesund Turistforenings årbok for 1946. «Det meste av innbo og løsøre var ødelagt og stjålet. Imidlertid ble der høsten 1945 arrangert en arbeidstur til hytta for å utbedre de verste skader. Dørene ble istandsatt og beslått, nye låser satt inn, komfyren rengjort og satt opp igjen m.v., så hytta var da i ganske bra stand igjen. Skaden på selve hytta pluss verdien av ødelagt inventar m.v. er anslått til kr. 1.464,20.»

Etter krigen ble hytta ved Sandvatnet relativt lite brukt. Ett av problemene var å frakte ved opp til hytta. Haugesund Turistforening slet også med økonomien, og hytta ble stående til forfalls. Det samme gjaldt Blomstølshtyta.

På begynnelsen av 1970-tallet måtte styret ta stilling til om hyttene skulle opprettholdes eller rives. Hvis svaret på dette var at hyttene skulle bestå, måtte det en kraftig oppgradering til.

Styret var framsynt og besluttet at begge hyttene skulle drives videre.

Sandvasshytta, der forfallet var kommet lengst, ble grundig oppusset i 1977 med bl.a. ny bordkledning og isolasjon, nytt utvendig tak, ny ramme under tilbygget, nytt golv, nye vinduer, ny dør og ny ovn. En god hjelp til arbeidet var et tilskudd fra Haugesunds Elektrisitetsverk på kr. 1.500 til hver av de to hyttene.

Sandvasshytta hadde fire senger og 10 madrasser på hemsen.

Etter at hytta var oppgradert, tok brukeren seg en kraftig opp. En ytterligere oppgradering skjedde i 1982, da hytta fikk ny pipe, brannmur og ovn. Og i 1986 ble det satt opp et uthus med do og vedskjul.

SIKRINGSHYTTE

Med økende fritid og lettere tilkomst for ved (snøscooter og/eller helikopter), økte bruken av Sandvasshytta mye. Det var dermed naturlig at man i 1992 fikk bygd ei sikringshytte. Denne hadde også fire senger og 10 madrasser på hemsen, slik at overnattingskapasiteten ble doblet i 1992.

NY HOVEDHYTTE

Da aktiviteten i Haugesund Turistforening økte sterkt fra 1990-tallet og utover på 2000-tallet, og bruken av hytter og merkede stier økte tilsvarende, så foreningen seg nødt til å bygge ei ny, stor hytte. Den nye Sandvasshytta fikk 48 senger. Sikringshytta har i dag 12 senge-

plasser, slik at kapasiteten er på 60 senger.

Hytta er mye i bruk, både av fotturister som går fra hytte til hytte i Etnefjellene, av enkeltpersoner eller familier på helgebeseøk til hytta og også av skole-

klasser. Den gamle Sandvasshytta fra 1930 ble revet da den nye ble bygget. Men uten denne, er det ikke sikkert at det hadde blitt etablert et hyttenett i Etnefjellene, slik som vi er så heldige å ha i dag.

VIL DU BLI MED BARNNA PÅ TUR OG SKAPE GODE OPPLEVELSER?

Bli frivillig i Barnas Turlag

Foto: Marius Dalseg Sætre

Barnas Turlag drives av frivillige foreldre, og ønsker enda flere med på å bidra til gode naturopplevelser! Bli med å skap en god framtid for dine og andres barn i **ditt** nærmiljø!

Hva forventer vi av deg som turleder?

- At du trives på tur sammen med barnefamilier
- Positiv, imøtekommende og løsningsorientert
- Har et ønske om å delta på turlederkurs
- Godt forberedt til turer: du har kjennskap om turen, terreng og utfordringer som kan oppstå.

Ta gjerne kontakt med Belinda Lid Gundersen belinda.gundersen@dnt.no / 971 75 774
haugesund.dnt.no/barnas-turlag/

Barn på tur er glade barn – og særlig sammen med nye venner!

Barnas Turlag

ÅPNING AV DAGSTURHYTTE PÅ VIBRANDSØY

Tekst: Knut Lund Jacobsen

Søndag 16. oktober ble den nye dagsturhytta Varøy offisielt åpnet. Det ble en fin markering i friskt høstvær, men vi var heldige og slapp unna det verste regnet. Nærmere 100 personer var til stede under åpningen.

Hytta ligger fint til på en liten høyde med utsikt mot havet, cirka et kvarters gange fra Villa Vibrandsøy. Det var taler av ordfører og en representant fra Rogaland fylkeskommune. Snorklipping ble foretatt av Haugesunds ordfører, Arne Christian Mohn.

Haugesund Turistforening har påtatt seg et tilsynsansvar for dagsturhytta siden

vi allerede er til stede på øya. Samme dag holdt hyttevaktene på Villa Vibrandsøy åpen kafé, og det var godt besøk i villaen. Kommunen spanderte kaffe og kakao på gjestene, mens det ble solgt vafler, saft og pølser i brød. HT setter pris på at så mange tok turen til Vibrandsøy denne dagen.

Hyttevakter som lader opp til kafédrift.

Godt besøk på kafé.

«Kossen komme me der te?»

Det går rutebåt til Vibrandsøy fra Indre kai i Haugesund. Se kolombus.no for avganger og billett kjøp.

Søk opp Villa Vibrandsøy på UT.no for bestilling av opphold.

Tekst og foto: Lars Kristian Gjerde

SENIORGRUPPA

Seniorgruppa har også i 2022 hatt et aktivt år. Turprogrammet bestod av 19 turer. 2 turer er blitt avlyst, og når dette skrives gjenstår 2 turer. På de til nå 15 gjennomførte turene har det tilsammen vært 389 deltakere, noe som gir et gjennomsnitt på 26 pr. tur. Så det er ingen tvil om at turene er populære.

Året startet med to skiturer i Olaliområdet i februar. Men å arrangere skiturer i kystnære områder på Vestlandet er et sjansespill, så derfor ble også i år begge skiturene avlyst, grunnet snømangel/for lite snø.

Så årets første gjennomførte tur gikk i Byheiene 2. mars, med 24 deltakere. Siden har det vært en tur hver 14. dag, bare avbrutt av påske og sommerferie.

Turen med flest deltakere gikk 30. mars til Stølshaugen i Aurdalsdalen/Øvre Vats, med Jon Olav Velde som naturlos. Her var det hele 38 deltakere.

11. mai var 21 deltakere på dagstur med buss til Fitjar og videre med RIB-båt til det gamle handelsstedet og gjestgiveriet i Engesund. Deretter var det omvisning på Engesund fiskeoppdrett før deltakerne fikk servert fiskesuppe.

Denne turen ble etterfulgt av gourmettur til Olalia, med overnatting. Her fikk deltakerne servert 8 retter, som de selv var med på å tilberede og servere.

Turen med færrest deltakere gikk 8. juni til Siggjo på Bømlo. Her var det kun 12 personer med, noe været nok må ta en del av skylden for.

Derimot var det lang venteliste på turen til Feøy 22. juni. De 21 heldige deltakerne fikk en omvisning på øya av naturlos/kjentmann (og daglig leder i HT) Tore Haugen. Turen ble avsluttet med reker, laks og fiskesuppe i naustet hans.

13.-15. september var det sensommer-/høsttur til Halne på Hardangervidda, med 23 deltakere. Ene dagen tok vi buss til Fagerheim, og gikk så via Krækja tilbake til Halne. I tillegg ble det turer både til Strandsfossen ved Sandvinvatnet og til Vøringsfossen.

I 2023 er det satt opp over 20 turer, som spenner over et vidt spekter, så her er det noe for alle. Alt fra de enkleste turene, til Vibrandsøy og Røvær, til de mer krevende toppturene, til Kåtanuten, Tindaslottet og Trodlandibba. 2 overnattingsturer er også på programmet, i tillegg til gourmet-tur med overnatting.

Skiturer blir også satt opp igjen, med håp om at denne gangen blir det snø. Nytt er at i tillegg til skitur blir det satt opp en fottur, for de som ikke går på ski.

Så da er det bare å glede seg til et nytt tur-år, og å melde seg på turene.

Tekst og foto: Knut Lund Jacobsen

LEDERFORUM PÅ OLALIA

5.-6. NOVEMBER

Denne helgen inviterte styret i Haugesund Turistforening ledere av komiteer, ansatte og turlag til Lederforum på Olalia. Styret hadde i forkant fredags kveld felles styremøte med lokallagene Etne, Sauda og Vindafjord Turlag.

Formålet med samlingen var å gi ledere av komiteene litt informasjon om saker som styret har på dagsorden for tiden. På den måten får styret også innspill før viktige beslutninger skal tas og komitélederne blir orientert om hvilke saker styret jobber med og får anledning til å gi sine synspunkt.

Det ble også servert en flott tre retters middag lørdag kveld med påfølgende sosialt samvær. På ledersamlingen var vi totalt 18 personer.

Hovedtemaet for hele helgen var DNTs satsing på mangfold og inkludering med fokus på, og diskusjoner rundt, hvordan HT skal implementere dette i vår organisasjon. Lørdag formiddag hadde vi besøk av Johanne Stokka Fjelde fra DNT sentralt som snakket om dette temaet. Johanne har de siste tre årene arbeidet med prosjektet «dugnad som arbeidspraksis» i Stavanger Turistforening. Hun fortalte om positive erfaringer med dette i Stavanger.

Med oss hadde vi også vår egen Maria Louise Bordvik som arbeider i flyktningetjenesten i Haugesund kommune. Hun fortalte hvordan de jobber. Maria er også leder i Barnas Turlag Haugesund.

I etterkant av dette ble det gruppearbeid og diskusjoner hvordan HT skal innarbeide dette. Det ble lagt vekt på at

«inkludering og mangfold» må tolkes vidt og betyr ikke bare nyankomne flyktninger.

Gjennom «dugnad som språkpraksis» vil man lære seg norsk. Belinda skal nå fremover jobbe 20 % med integrering og vil i samarbeid med daglig leder lede integreringsarbeidet i HT.

I løpet av dagen hadde Karl Andreas Knutsen også en gjennomgang av saker naturvernkomiteen jobber med. For tiden er det vindkraftsaker utenfor Sør-Karmøy. Samt motstand om å legge ny linje mellom Blåfalli – Gismarvik over Strypeheia i Etnefjellene. Vedrørende ny linje fra Etne til Spanne, ble alternativ linjetrasé foreslått av HT gjennom Skjold ikke vedtatt.

Lørdagens program ble avsluttet med quiz og HT- mesterskap i yatzy spilling, før det var middag. Bjarne Bertelsen, leder i Sauda Turlag ble HT-mester, til tross for at han aldri hadde spilt yatzy før. Vi gratulerer!

HT-mester i yatzy, Bjarne Bertelsen.

Søndag etter frokost presenterte styret sitt forslag til vedtektsendringer deriblant forslag til navneendring på Haugesund Turistforening til DNT Haugesund og omegn. Det ble naturlig nok litt diskusjon rundt dette og navnebytte kan bli vedtatt på kommende årsmøte.

Etter dette ble det også snakket litt om og gitt informasjon om drift av hyttene med besøkstall, økonomi rundt hyttedrift og matvarepriser, medlemstall og medlemsutvikling den siste tiden.

Etter en helg med mye program og mye innesitting for turfolk, var vi klare for å returnere til Oppheim og byen etter en flott og innholdsrik helg på Olalia.

DNT UNG SITT 2022

DNT ung Haugesund et naturlig valg for ungdom mellom 13-25 år som liker friluftsliv og har lyst å bli kjent med andre ungdommer!

I år har vi hatt et bredt spekter av turer og aktiviteter. Blant annet gourmettur til Nordvikgården på Utsira, dagstur til Lammannuten, klatring i Hveggen, arrangert Grønn fredag, gått Haugesund på langs (og ryddet løypa!), og av hytteturer i fjellet har vi vært på Simlebu og hatt skred-

kurs, og overnattingstur til Løkjelsvatn.

DNT ung har lokallag over hele landet. Styret har vært på regionsamling på Haukeliseter og på Nordvikgården. Kanonkjekt å møte andre DNTung-ere! Vi gleder oss til et nytt tur-år, og håper enda flere blir med på turene våre!

Norges største leverandør av stål og metaller

NORSK STÅL
norskstaal.no

KUN 1 LEDIG

KOPERVIK - MODERNE TOMANNSBOLIGER

BRA: 132 m² | Soverom: 4

kr 4 850 000,-

Se mer på finn.no/249305159

Adr: Revurvegen, 4250 Kopervik

Unik mulighet til en lettstelt tilværelse, i landlige omgivelser med naturen og sjøen tett på. Fra boligene vil en få nydelig sjøutsikt! Tomannsboligene er planlagt med god standard, det er også mulighet for å sette sitt eget preg på de om du kjøper tidlig nok. Her blir det avsatt plass til carport/garasje og egen privat hage.

HAUGESUND - MODERNE HUS MED 4 SOVEROM

BRA: 188 m² | Soverom: 4

kr 6 950 000,-

Se mer på finn.no/257114949

Adr: Salhusvegen 184, 5538 Haugesund

Huset har dobbelt garasje i underetasjen med direkte inngang til huset samt lune uteplasser både i 1. og 2. etasje. Videre har boligen tre soverom, kontor (evt. soverom nummer fire) to bad og godt med bodplass. Om du ønsker å gjøre mye egeninnsats eller ønsker nøkkelferdig hus, bestemmer du selv.

VI BYGGER BOLIGER PÅ HAUGALANDET!

Går du med byggeplaner? Kontakt oss!

Antonie Pettersen: 907 75 746

Henriette Opheim: 474 54 629

BoligPartner Haugesund

Telefon: 902 78 888 | E-post: haugesund@boligpartner.no

Stølsmyr 20, 5542 Karmsund

BoligPartner

KYSTHYTTER

FJELLHYTTER

haugesund.dnt.no/hytter

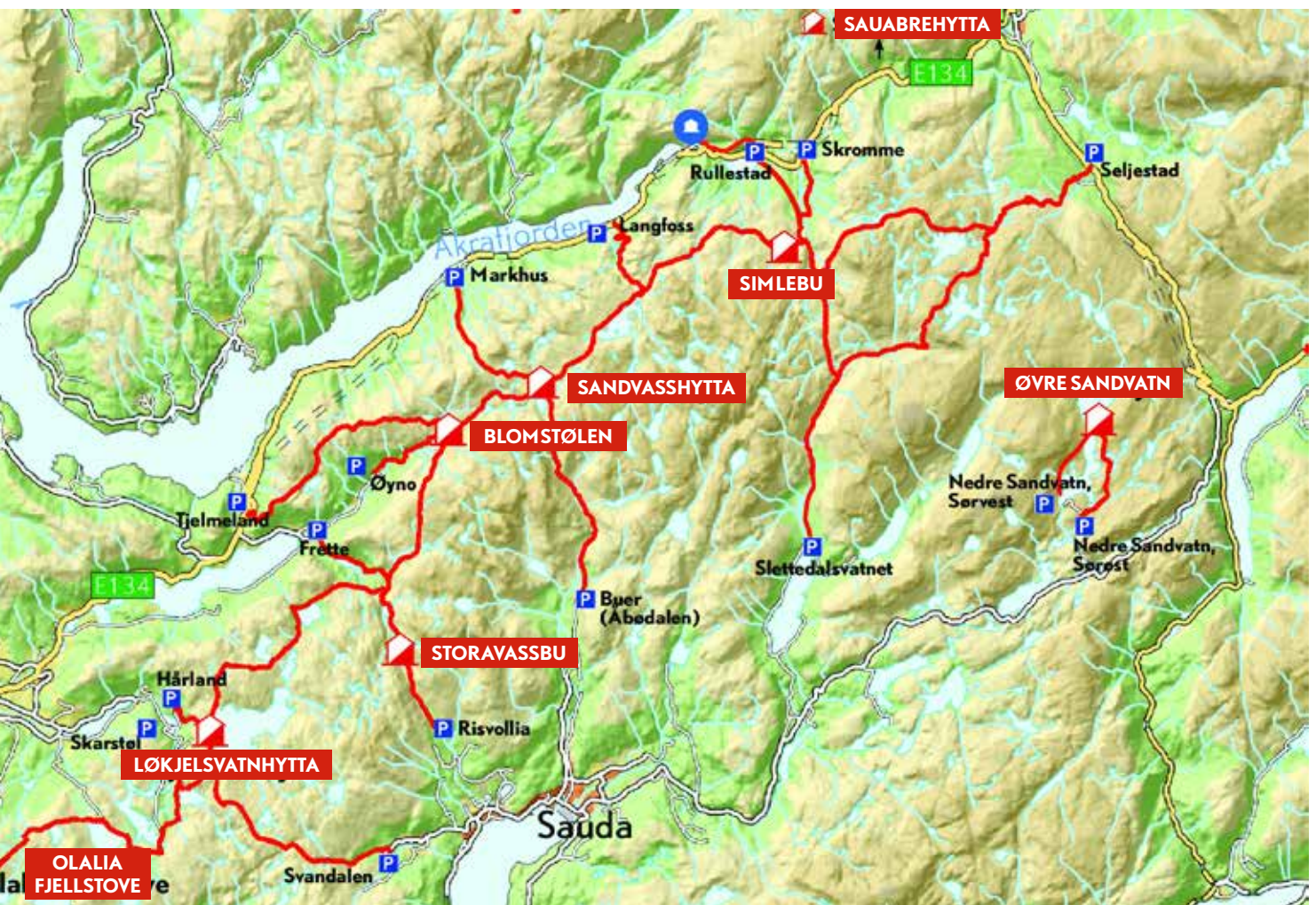
SANDVASSHYTTA

SIMLEBU

SAUABREHYTTA

LØKJELSVATNHYTTA

STORAVASSBU

ØVRE SANDVATN

Lars Kristian Gjerde

FLERE NYE STIER PÅ RYVARDEN

Flokehyttenes popularitet er formidabel. I oktober var det to år siden de åpnet, og hyttene har vært fullbooket siden åpning. I år er flere nye stier merket og tilrettelagt, til glede for gjestene på turistforeningshyttene såklart, men ikke minst også for alle turglade i området og gjester til Ryvarden kulturfyr.

I tillegg til å gå på turvegen fra Mølstrevåg eller Nordsjøløypa fra Lyngholmen, kan du nå velge blant tre ekstra løyper til og fra Ryvarden. Sti-arbeidet er gjort i samarbeid med bedriften Legria ved Leif Grindheim. På UT.no finner du turbeskrivelser og kart på alle turene.

TURSTI LANGS SJØEN: MØLSTREVÅG – STEINBROTET - RYVARDSNESET

Etter 900 meter på turvegen tar du av til venstre og ut mot havet. Opplev nærheten til havet i den flotte naturen, på T-merket og skiltet sti. På turen passerer du det gamle steinbruddet hvor det ble tatt ut stein til Rådhuset i Haugesund i sin tid. Ved steinbruddet skal det bli satt

Dugnadsgjeng! Foto: Geir Kvasheim

ut noen benker, da dette er en ypperlig rasteplass. Sti- og vardekomitéen i HT har hatt gode dugnadsøkter på stien,

hvor de har lagt ut planker over våte partier, gjort et solid steinarbeid over noen kneiker. Kort fortalt gjort våte partier

Informasjonsskilt ved start i Mølstrevåg.

Arne Rossebø, Karl Andreas Knutsen og Kjell Brekhus med en pust i bakken.
Foto: Geir Kvassheim

tørrere og vanskelige partier noe lettere. Arbeidet er så godt som ferdig, men noe gjenstår. Blant annet ei «uversrute»! På ruta er det et lavt punkt, hvor høye bølger kan treffe stien. Her skal det skiltes og merkes en mer høytliggende trasé til uværsdager for trygg fremkommelighet.

KVEDNAVATNET RUNDTUR

Turen starter i skogen, og følger fine gamle tråkk. Den er merket med røde stolper og varder. Sti- og vardekomitéen har begynt utbedringen, og skal fullføre stiarbeidet til våren.

RYVARDSMARKA

Du kan ta av fra turvegen og gå slik at du treffer inn på Nordsjøløypa. Ny sti og lite gått enda, så følg godt med på merkingen. Terrenget veksler mellom berg, lyng, litt myr og forbi noen tjern.

Alle stiene kan kombineres til en god dagstur!

På ut.no finner du turbeskrivelser og kart på alle turene.

STI- OG VARDE-ARBEID SIDEN SIST

Sti- og vardekomitéen i Haugesund Turistforening består av 15 medlemmer, og flere frivillige blir med på ulike oppdrag.

Leder Geir Kvassheim oppsummerer det siste halvåret utover alt som har skjedd på Ryvarden:

I juni fortsatte vi arbeidet rundt Buafjell og Såt i Byheiene. På stien fra Buafjell til Såt har vi løftet opp gamle steiner og forbedret adkomsten til Såt.

I juli var det en god dugnad med hytta Simlebu som base. På turen fra Skromme til Simlebu passerer du Mehagenmyrane. Der ligger det 50-60 meter plank. Problemet var at de, etter et regnskyll eller to, ble liggende 5-10 cm under vann. Ingen god start på turen opp. Plankene ble hevet opp, og du kan nå gå tørrskodd. Alle bruene i området ble kontrollert og godkjent. Samtlige T-merkede stier i Etnefjellene ble kontrollert, og merkingen oppfrisket der det var behov. Dette arbeidet utføres av frivillige i Sti- og vardekomitéene i Sauda, Etne og Haugesund. Den lite brukte stien over til Slettedalen trengte ekstra oppfrisking av T-er og varder. En flott tur i variert og spennende terreng som anbefales på det varmeste.

I høst ble deler av «den lange» Haugesund på langs-løypa utbedret. I området etter Stakk la vi ut mer stokker og plank.

Ellers har vi fulgt opp de 9 nærturene vi har i Haugesund, ettersett skilter og merker.

DUGNAD SOM SPRÅKPRAKSIS

I samarbeid med Flyktningtjenesten i Haugesund starter Haugesund Turistforening opp et nytt og spennende integreringsprosjekt. Hver onsdag skal 5 deltakere fra introprogrammet til flyktningtjenesten møtes og utføre dugnadsoppgaver, sammen med frivillige i foreningen.

Å bruke dugnadsarenaen til DNT som utgangspunkt for språkpraksis, mener vi løser noen av de komplekse utfordringene deltakerne møter i sin migrasjonsprosess, samt bidrar til vekst, utvikling og læring også for våre frivillige og foreningen vår i sin helhet.

Deltakerne i prosjektet blir bedre kjent med foreningen slik at de kan benytte seg av vårt tilbud som felles-turer, aktiviteter, hytter og stier i sin fritid samtidig som de utvikler sitt nettverk. Vi i Haugesund Turistforening er helt overbevist om at deltageren blir en stor ressurs underveis i prosjektet, men også i etterkant for de som ønsker å bli frivillige hos oss.

Prosjektet er jevnbyrdig der alle parter har noe å lære av hverandre. Deltagerne blir bedre kjent med tur og natur-kulturen i Norge. Dette gir også mulighet for kulturutveksling på tvers, økt toleranse og trygghet i møte med mang-

foldet for alle involverte. I DNT er det sosiale fellesskapet helt essensielt enten man er på dugnad, på tur eller på kurs. Inkludering er en av våre kjerneverdier. I tillegg har dugnad et element av tid over seg, som man ikke finner like mye i ordinært arbeid. Man får skrudd ned tempoet, og skaper ro og rom til samtaler, prosesser og mestring som styrker migrasjon- og integreringsprosessen fremfor å hemme den. Stavanger Turistforening har gjennomført tilsvarende prosjekt, og har høstet gode erfaringer.

VIL DU VÆRE MED?

Den viktigste oppgaven til de frivillige i «Dugnad som språkpraksis» er å være et medmenneske, og å snakke norsk – slik at det blir god språktrening for deltakerne. Arbeidsoppgavene er typiske dugnadsoppgaver som tilsyn på hytter, vedarbeid, tilrettelegging av turstier, med mer.

Vi har plass til flere frivillige. Har du et varmt hjerte, tid til overs og brenner litt ekstra for inkludering? Da søker vi deg! Vi møtes onsdager 9-15.30, og følger skoleruten. Frivillige trenger ikke møte hver gang, men minst en gang i måneden, helst oftere.

Mye av tiden vil vi bruke på Vibrandsøy og i Djupadalen, men noen ganger kan vi besøke andre hytter og områder.

Eksempel på dugnadsoppgaver er tilsyn på dagsturhytta på Vibrandsøy, tilsyn og enkelt vedlikeholdsarbeid på Nordvikgården (Utsira) ved behov, kvisting og løyving, oppgaver rundt og i Friluftshuset i Djupadalen, være med «sti og varde» på dugnad: merke stier, bære materialer. Det viktigste er likevel det sosiale aspektet: å prate og lytte.

Se mer på nettsiden haugesund.dnt.no eller kontakt Belinda Lid Gundersen belinda.gundersen@dnt.no hvis du vil være med på dette.

TURPROGRAMMET 2023

Kanskje har du allerede hengt opp Turkalenderen på veggen, og sett deg ut kjekke turer å bli med på i 2023.

Turkomitéen har gjort en god jobb med hovedprogrammet, og turgruppene har satt opp varierte turer i året som kommer. Her er det turer for alle aldre, fra dagsturer, kveldsmat-turer, overnattingsturer både sommer og vinter, naturlos-turer.

Mer informasjon om turene, samt påmelding, finner du på haugesund.dnt.no/aktiviteter

Bli med Haugesund Turistforening på tur!

NYTT VERKTØY FOR FRIVILLIGHETEN

Frivilligsystemet er et felles system som vil bidra til bedre og mer effektiv administrasjon av det frivillige arbeidet.

DNT og HT er avhengig av et godt system for å kunne overholde gjeldende regelverk om håndtering av personopplysninger, og å samle alle opplysninger om våre frivillige i dette felles frivilligsystemet. Samtidig ønsker vi å gjøre det enklere å bli og være frivillig i HT. I systemet vil vi tilgjengeliggjøre informasjon, oppdrag og kompetanseheving. For deg som frivillig vil systemet brukes til å motta meldinger, finne relevant informasjonen, se hvilke oppdrag vi tilbyr og kunne melde interesse for å delta på oppdrag. I tillegg vil vi invitere til kompetansehevende kurs og ulike samlinger gjennom systemet. For deg som frivillig vil systemet fungerer like godt på telefon som på PC.

For at systemet skal være nyttig for deg må du bruke det flittig. Jo mer du bruker det, jo mer vil du synes det er både nyttig og informativt.

Alle frivillige vil få en invitasjon om å registrere seg, om du ikke allerede har fått den! Det vil også være mulig for de som ikke er tillitsvalgte å registrere seg i systemet.

Komiteélederne vil kunne bruke systemet til å sende ut oppdrag til de ulike oppgavene komitéen har, og da går invitasjonen til de som er medlemmer i komitéen, samt

andre om du trenger flere.

Ansvarlig for Frivilligsystemet i HT er Audhild Sannes, audhild.sannes@dnt.no, 984 34 563

DNT-frivillig

SKITURTIPS FRA OLALIA

– EN KORT OG EN LANG TUR

Olaliområdet inkluderer mye mer enn bare veien inn til Olalia for de som ønsker litt mer utfordringer og en lengre tur. Her er to forslag til skiturer med ulik lengde, så får vi håpe på en fin og hvit vinter.

HAUGANUTEN

Toppen ses mot sør over elva på sørsiden av Olalihytta og ses godt i fra terrassen utforbi hytta.

Start med å renne ned til elva, denne krysses på ny bro og man går i slak stigning mot toppen. Målet ses ikke etter man er kommet ned i dalsøkket, men man følger bakkene opp i slak stigning i sørlig retning.

Etter hvert kan man se toppen og man kommer opp mot et dalføre, man slipper seg ikke ned i dalføre, men

holder høyden til høyre mot høyde 691 og kan holde noe til venstre for denne. Nå ser man toppen i sørøstlig retning og det er bare å gyve løs på de siste bakkene som er litt brattere.

Løypa opp er også gulmerket og turen er også fin sommerstid. Turbeskrivelse og kart finner du på ut.no. Merkingen ses også delvis vinterstid så sant det ikke er altfor mye snø. Gulmerkingen følges omtrentlig også vinterstid hele veien til topps.

Fra toppen er det fin utsikt i alle ret-

ninger, særlig sørover mot Vikedalsområdet og Sandeidfjorden.

På toppen er man på 755 meters høyde, en stigning på ca. 350 meter fra dalbunnen nedforbi Olalia Fjellstove. Man bruker alt i fra 1-2 timer til topps avhengig av tempo.

På nedturen går det fortere da det er unnabakke. Man kan ta samme veien ned igjen, det er fine og ikke for bratte bakker for de fleste. Det er også mulig å ta seg ned mer i østlig retning og legge returen over Forevatnet eller øst for dette.

Det blir en lengre tur, men det er jo bare fantasien som setter begrensninger. Vær obs på eventuell snøskredfare ned fra toppen, det er litt brattere kanter ned på nordøst-øst siden av toppen. Gulmerkingen er tryggeste vei ned, om det er litt usikre forhold.

Turen opp har stort sett bra snøforhold, selv utpå våren. Fjellsiden ligger mye i skygge og nysnø smelter ikke så fort. Ofte kan det være bra snøforhold og nysnø mot toppen et godt stykke ut i april. Jeg gikk turen en av påskedagene i 2022, like etter påfyll av nysnø og kunne nyte fantastiske skiforhold med akkurat passe nysnø i høyden.

LYSENUTEN

Toppen er den høyeste i Olaliområdet og ligger på 884 meter over havet. Det kan nevnes at det også er en annen «Lysenut» i området som ligger mye nærmere fjorden mellom Sandeid og Vikedal som kanskje er bedre kjent for folk flest. Lysenuten som denne turbeskrivelsen omtaler er høyest.

Det er flere forskjellige rutealternativer fra Olalia til toppen. Starter man fra Oppheim (som også er fullt mulig, selv om det er en drøy dagstur) er det beste å ta av fra veien ved Ongelsvatn til venstre opp i høyden til Staurskar. Ved start fra Olalihytta er det også et godt alternativ å ta bakkene opp til Staurskar først.

Nå kan man legge turen i nordøstlig retning til dagsturhytta på Leiteshaugen hvor det passer å ta en pause. Turen om dagsturhytta blir en liten omvei, men ikke stor. Det raskeste er å følge en noe mer sørlig retning via Holmavatnet inn mot Kattastølane og videre opp Lyselia til Lysevatnet. Man følger så kanten av Lysevatnet på nordsiden til man kommer til et naust ca. midt på vannet.

Nå bærer det i vei en litt bratt li oppover litt til venstre for toppen. Det blir slakere stigning etter hvert som man vinner høyde her. Siden det er litt bratt, særlig første del, bør toppturen gjøres en godværsdag med sikre forhold. Man går videre opp et søkk sør for høyde 828. Etter å ha passert det smaleste punktet

dreier man litt høyre og følger ryggen videre oppover.

Nå flater det ut og vi holder sørøstlig retning, runder ryggen som går nordover fra toppen av Lysenuten. Siste bit til topps er oppover i jevn stigning i sør-sørvestlig retning.

Fra Olalihytta er dette en tur på ca. 10 km en vei og ca. 500 meter stigning, fra Oppheim enda litt lengre. Tidsbruk man må regne med fra Olalihytta er ca. 3-4 timer, og noe kortere tilbake.

Det er flott utsikt fra toppen i alle retninger! Kanskje treffer man andre på toppen? Det er også et alternativ å nå toppen ifra Skarstøl i Etne (Litledalen). Det er en kortere rute til topps og flere velger nok det alternativet.

Returen tilbake til Olalia tas ned fra toppen samme rute som vi gikk opp. Ved tørr fin nysnø er det stort sett fint å renne, kun et kort parti ned de siste bakkene til Lysevatnet som kan oppleves bratt. Fra Lysevatnet og videre nedover er det et veldig flott og behagelig nedrenn som ikke er spesielt bratt. Man kan følge samme vei tilbake via Holmavatnet eller dagsturhytta.

Et annet alternativ er å gå over Forevatnet om isen er trygg og følge sørsiden av elva ned til broa på nedsiden av Olalihytta. Sistnevnte er det korteste, men litt mer kronglete siste bit langs elva fra Forevatnet og det forutsetter at isen er trygg.

God tur!

Haugesund Turistforening

Velkommen innom Tursenteret

Velkommen innom Haugesund Turistforening på Bytunet for en hyggelig prat om tur eller medlemskap, og her finner du også turutstyr som kart, kompass, ullundertøy, luer, buffer, staver, sengesett og lakenposer, bøker, kopper og termos. Medlemsrabatt på alle varer!

DNTbutikken

Enda flere varer finner du på [DNTbutikken.no](https://dntbutikken.no)

 appex

Et tverrfaglig design- og teknologibyrå

+ + + . ; + + + + + . < > ; ; ;
+ + < > + . . + + + + . . + / /
Telefon: 09567 } . . hello@appex.no { } : : + appex.no

VÅRE TURVENNER

VI I HAUGESUND
TURISTFORENING
ØNSKER ALLE VÅRE
MEDLEMMER
EN RIKTIG GOD SOMMER

HAUGALAND RENGJØRINGSSERVICE A/S

H•B•O NOVA PRINT

Hakket foran

Vi i Paxon jobber alltid for å være «Hakket foran» Det betyr at vi alltid ønsker å være et lite knepp foran i alt vi gjør. Vi skal yte det lille ekstra som gir kunder og ansatte mening og merverdi. Ta gjerne kontakt med oss for en prat om våre tjenester.

- PROSJEKTLEDELSE
- PROSJEKTUTVIKLING
- PROSJEKTERINGSLEDELSE
- BYGGHERREOMBUD
- BYGGELEDELSE
- SHA/HMS-KOMPETANSE
- LEIETAKERRÅDGIVNING
- BYGGELÅNSKONTROLL
- EIENDOMSUTVIKLING

paxon.no

VÅRE TURVENNER

Allsidighet er vår styrke - fra små oppdrag på hytter og bolig, til større nærings- og industribygg

Bjelland VVS AS
Hverdager: 08:00-15:30 Telefon: 52 70 45 30
Kvalamarka 29, 5514 Haugesund
VB.no

Bjelland VVS AS

VI VOKSER MED DEG

Vi tilbyr komplette regnskapstjenester, forretningsførsel og rådgivning. Hagland Finans bistår gjerne i den løpende oppfølging av din virksomhet med oppgaver som regnskap og lønn, og som rådgiver ved etablering, kjøp og salg av virksomhet, generasjonsskifte eller finansiering. hagland-finans.no

REGNSKAP | LØNN | FORRETNINGSFØRSEL | RÅDGIVNING

BYGGMESTER HELGE KVALE

+47 909 92 944
post@byggmesterkvale.no

Har bygget hytter for Haugesund
Turistforening siden 2004

**GRASROT
ANDELEN**
NORSK TIPPING

STØTT OSS MED DIN GRASROTANDEL!

Les mer på grasrotandelen.no

STØTT HAUGESUND TURISTFORENING VED GI DIN GRASROTANDEL TIL OSS.

PÅ DEN MÅTEN ER DU
MED PÅ Å BESTEMME
HVEM SOM SKAL FÅ
OVERSKUDET FRA
NORSK TIPPING.

Haugesund Turistforening

Org. nr. 971 157 100

Ta med deg strekkoden og ditt
spillekort til en av Norsk Tippings
mange kommisjonærer.

32774971157100

Tradisjon, kvalitet og
kreativitet blandet med
entusiasme er oppskriften
på godt storkjøkkenmiljø.
Du finner oss over hele landet.

www.norröna.net

Norröna
STORKJØKKEN

VÅRE TURVENNER

Ring oss for pris!

Tlf.: 88 0013 13 – E-mail: post@fonnafly.no

www.fonnafly.no

**Vi har helikopter på
våre lokasjoner i**

Bergen, Voss, Sand,
Stryn, Kristiansand
og Sandefjord.

**BESØK OSS PÅ
haugesund.dnt.no**

Når du vil vise igjen!
ARGUS PROFIL

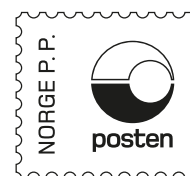
post@argusprofil.no / mob 48348059 / argusprofil.no

Din bedrift i HT-Nytt?

Ta kontakt med daglig leder Tore Haugen
for mer informasjon, tore.haugen@dnt.no

STØTT
VÅRE
ANNONSØRER
DE STØTTER
OSS

Nytt utseende – fortsatt like lokal, nær og personlig.

Vi gleder oss til vårt neste kapittel, sammen med deg.

Spennende, utfordrende, lærerikt og magisk. Et nytt kapittel kan være så mangt. Men en ting er sikkert – vi er her for deg når du trenger oss, fra de små til de store tingene i livet. Vi er fortsatt lokalbanken. Vi er der du er.

Spare

Låne

Betale

Forsikre